

Analiza carinskih prekršaja

Višnjić, Vedrana

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Transport and Traffic Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:119:949753>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-23**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Transport and Traffic Sciences -
Institutional Repository](#)

**SVEU ILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI**

Vedrana Višnji

ANALIZA CARINSKIH PREKRŠAJA

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2015.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA CARNSKIH PREKRŠAJA

ANALYSIS OF CUSTOMS OFFENSES

Mentor: Doc. dr. sc. Darko Babi

Student: Vedrana Višnji , 0135221389

Zagreb, 2015.

SAŽETAK

Iako špedicija u doslovnom prijevodu zna i „odriješiti“ u praksi se prevodi kao „otpremiti“ ili „otposlati“. Tako špediter koji može biti fizička ili pravna osoba obavlja poslove organizacije prijevoza robe, carinskog zastupanja prilikom uvoza odnosno izvoza robe. Carina u svom općem značenju obuhvaća vrstu poreza ili naknade za uvoz ili izvoz robe iz inozemstva te na inozemstva domaću proizvodnju i dobara od stranih konkurencija. Carinskim zakonom uređuju se prava i obveze osoba te carinske službe u vezi s kretanjem robe i putnika između Hrvatske i inozemstva. Prekršaji su jedina djela carinsko-kaznene odgovornosti koja su opisana u carinskom zakonu. Kod svakog prekršaja, pa tako i carinskog, važno je da svaka kazna bude primjerena po njenom dijelu kako bi svaka osoba, bilo fizička ili pravna, mogla odgovarati za isto.

Ključne riječi: špedicija; carina; carinski zakon; carinski prekršaj; sankcija.

SUMMARY

Although literally translated into Croatian freight forwarding means "releasing", it is usually translated as "dispatching" or "shipment". A freight forwarder, either a natural person or a legal entity, organises transport of goods and performs custom representation activities during import or export of goods. In general terms, customs means duty or fee for importing or exporting of goods from foreign countries, and represents a way of protecting domestic production and goods from foreign competition. The Customs Act lays down the rights and obligations of persons and customs services in the context of movement of goods and passengers between Croatia and foreign countries. Minor offences are the only acts regarding customs and criminal responsibility described in the Customs Act. It is important that every penalty for minor offences, including custom offences, be adequate to the committed act, so that any natural person or legal entity can take responsibility for the act committed.

Keywords: freight forwarding, customs, Customs Act, customs offence, penalty

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Poslovanje u meunarodnoj špediciji	3
2.1. Meunarodna špediterska organizacija - fiata	4
2.2. Glavni poslovi meunarodne špedicije	5
2.2.1 Tarifno – konjunktorni poslovi	6
2.2.2 Operativni poslovi	6
3. Osnovni pojmovi o carinjenju robe	8
3.1. Carinski nadzor.....	8
3.2. Carinska provjera	9
3.3. Carinska tarifa	9
3.4. Carinska vrijednost robe.....	10
3.5. Tir karnet	12
3.6. Jedinstvena carinska deklaracija – JCD	14
3.7. Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe - DCV.....	15
3.8. Karnet ATA.....	16
4. Carinski zakon Republike Hrvatske.....	18
4.1. EORI broj u Republici Hrvatskoj	23
4.2. Intrastat	24
5. Identifikacija carinskih prekršaja	26
5.1. Nezakonito unošenje ili iznošenje robe u carinsko područje u vrijeme kad grani ni prijelaz ne radi	26
5.2. Onemogućen pristup poslovnim prostorima koji su određeni kao službeno mjesto.....	26
5.3. Nezakonito unošenje ili iznošenje kulturnih i prirodnih dobara	27
5.4. Carinski prekršaj unošenja ili iznošenja motornih vozila.....	27
5.5. Prekršaji prema carinskom zakoniku	27

5.6. Prekršaji vezani uz popratnu dokumentaciju	28
5.7. Prekršaji vezani za potrebne isprave	30
5.8. Prekršaji vezani za robu	31
5.9. Prekršaji prema uredbi o oslobođenjima od plaćanja carina	32
6. Sankcioniranje carinskih prekršaja.....	34
7. Zaključak.....	38
Literatura	40
Popis kratica	41
Popis slika	42
Popis tablica	42

1. UVOD

Carina je određena vrsta poreza na uveznu robu te je važna u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Izvori carinskih prava u Republici Hrvatskoj uređeni su mnogobrojnim zakonima kako bi se svi carinski postupci mogli lakše voditi i uređivati. Za svaki prekršaj predviđena je nova kazna propisana u Zakonu o provedbi carinskih propisa Europske Unije. Kaznu za određeni prekršaj snosi odgovorna osoba, ali i osoba koja je primila neku robu nad kojom je učinjen prekršaj.

Tema ovog završnog rada je: **Analiza carinskih prekršaja**. Cilj ovog rada je objasniti osnovne pojmove o međunarodnoj špediciji i njenom poslovanju, objasniti sam carinski zakon, a kao vrhunac rada analizirati neke carinske prekršaje i pridružiti im određene sankcije.

Završni rad koncipiran je kao sedam poglavlja:

1. Uvod
2. Poslovanje u međunarodnoj špediciji
3. Osnovni pojmovi o carinjenju robe
4. Carinski zakon Republike Hrvatske
5. Identifikacija carinskih prekršaja
6. Sankcioniranje carinskih prekršaja
7. Zaključak

U drugom poglavlju, objasnit će se kakvo je poslovanje u međunarodnoj špediciji te prema kojim se obilježjima dijele špediterska poslovanja. Objasnit će se što je to međunarodna špediterska organizacija, čime se ona bavi, te koji su dokumenti vezani uz istu.

U trećem poglavlju bit će riječi o osnovnim pojmovima vezanim uz carinjenje robe. Objasnit će se što je to carinski nadzor, carinski pregled, carinska tarifa, carinska vrijednost robe, te dokumenti kao što su TIR karnet i ATA karnet.

U četvrtom poglavlju u kratko će se objasniti sam Carinski zakon te njegova osnovna načela, i osvrnut će se na promjene koje su se dogodile prilikom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Cijeli rad dolazi do izražaja u petom poglavlju kada se opisati koji su to carinski prekršaji te tko je odgovoran za snošenje posljedica.

U šestom poglavlju objasniti se sankcije koje slijede nakon što dođe do prekršaja, te kako ih se može najjednostavnije riješiti.

2. POSLOVANJE U ME UNARODNOJ ŠPEDICIJI

Špedicija se prvi puta spominje već u XIII. stoljeću za vrijeme Mletačke Republike, gdje je glavni špediter bio trgovac koji je robu prodavao, prevozio i skladištio. Kroz stoljeća a su ljudi napredovali, te se u XVI. stoljeću pojavljuju tadašnji prijevoznici koji organiziraju otpremu i dopremu robe, ali za svoj račun. Pronalaskom parnog stroja i početkom industrijske revolucije u XIX. stoljeću špedicija dobiva svoj zamah i špediter se počinje baviti organizacijom opreme i dopreme robe.

Špediter je gospodarski subjekt, tj. pravna ili fizička osoba koja obavlja poslove organizacije prijevoza robe, carinskog zastupanja prilikom uvoza odnosno izvoza robe kao i ostale poslove s tim u svezi [1]. Kako u domaćoj tako i u međunarodnoj špediciji špediter mora koordinirati interakcije između pošiljatelja, primatelja, prijevoznika, osiguratelja, luka, robnih terminala i sl. te u svakom trenutku znati gdje se određena pošiljka nalazi. Kada špediter ne može svoj posao obaviti sam, angažira međušpeditera i podšpeditera. Međušpediter je fizička ili pravna osoba na koju je glavni špediter prenio realizaciju jednog dijela špediterskog posla, dok je podšpediter fizička ili pravna osoba na koju je glavni špediter prenio realizaciju jednog dijela špediterskog posla u cijelosti.

Postoji više vrsta organizacija poslovanja špediterskih tvrtki, te se prema osnovnom obilježju poslovanja špedicije dijele na:

1. Čiste koje obavljaju samo špediterske poslove
2. Mješovite koje se usputno bave i trgovinom, prijevozom i drugim povezanim poslovima

Prema teritorijalnom obilježju poslovanja međunarodne špedicije dijele se na:

1. Kopnene špediterske tvrtke koje organiziraju prijevoz robe i obavljaju ostale poslove u svezi s prijevozom robe u kopnenom prometu
2. Luke špediterske tvrtke koje se nalaze na refrakcijskim točkama dviju ili više prometnih grana pa je prijelaz robe s jedne prometne grane na drugu olakšan
3. Granične špediterske tvrtke nalaze se na graničnim prijelazima otvorenim za međunarodni promet robe te je glavni dio njihovog poslovanja vezan za obavljanje carinskih i drugih formalnosti pri ulasku robe u nacionalno carinsko područje [1].

Prema predmetu poslovanja špediterske tvrtke se dijele na:

1. Specijalizirane za rad sa odre enom vrstom robe
2. Specijalizirane za organizaciju prijevoza robe u odre enoj prometnoj grani.

2.1. Me unarodna špediterska organizacija - FIATA

U me unarodnom podru ju rada najve i opseg špediterske djelatnosti regulira Me unarodni savez špediterskih udruženja – FIATA (franc. Federation International edes Associations de Transitaires et Assimiles, eng. International Federation of Freight Forwarders Associations.) koji je osnovan 31. 05. 1926. godine u Be u, sa ciljem unapre enja špediterske djelatnosti u svijetu i unapre enje drugih me unarodnih udruga kao što su UIC(International Union of Railways), IRU(International Road Transport Union), IATA(International Air Transport Association), IMO(International Maritime Organizaiton) i mnoge druge.

Sjedište FIATE je u Švicarskoj, a njezino djelovanje se najviše ogleda kroz dokumente koje je donijela skupština za lakše rukovanje robom za vrijeme prijevoznog procesa i izvršenja dopreme robe do krajnjeg korisnika.

Dokumenti me unarodnog saveza špediterskih udruženja su:

1. FCR (*Forwarders Certificate of Receipt*) – FIATA-ina špediterska potvrda kojom špediter potvr uje da je odre enog danu odre enom mjestu primio robu u naizgled ispravnom stanju radi daljnje otpreme. Izdaje se u slu ajevima kašnjenja originalnih prijevoznih isprava.
2. FCT (*Forwarders Certificate of Transport*) – FIATA-ina transportna potvrda kojom špediter potvr uje da je odre enog dana, u odre enom mjestu, u to no odre enom prijevoznom sredstvu u naizgled ispravnom stanju primio robu radi daljnje otpreme.
3. FBL (*Intermodal Transport Bill of Lading*) – FIATA-ina teretnica za intermodalni prijevoz, a služi u intermodalnom prijevozu s ciljem izbjegavanja uspostavljanja više prijevoznih isprava, bez obzira na broj korištenih prijevoznih sredstava razli itih prometnih grana. FBL teretnica je utržiava teretnica ako druga ije nije napisano.

4. FWR (*FIATA Warehouse Receipt*) – FIATA-ina skladišna potvrda kojom se potvrđuje da je određena roba, na određenoj lokaciji, u određenoj skladišnoj jedinici uskladištena u naizgled ispravnom stanju.
5. SDT (*Shippers Declaration for the Transport of Dangerous Goods*) – FIATA-ina potvrda za prijevoz opasnog tereta, kojom špediter izjavljuje da je roba koja se otprema, doprema ili tranzitira, odgovara zahtjevima prijevoza opasnih stvari prema važećim međunarodnim pravnim aktima.
6. FFI (*FIATA Forwarding Instructions*) – špediterske upute, obrazac s 21 rubrikom u koji špediterov nalogodavac upisuje sve bitne upute i instrukcije koje su špediteru potrebne za kvalitetno obavljanje konkretnog posla [1].

Osnovni cilj osnivanja FIATA-e je bolja suradnja nacionalnih špediterskih udruženja, izmjena iskustva o svim pitanjima vezanim za nesmetano funkcioniranje špediterskog, prometnog i vanjskotrgovinskog sustava. Cilj je također zaštititi stvarne interese špediterske, transportne, vanjskotrgovinske i carinske djelatnosti, stoga FIATA izvršava i svoje osnovne zadatke koji se odnose na djelatnost međunarodne špedicije, međunarodnog transporta i vanjske trgovine.

2.2. Glavni poslovi međunarodne špedicije

Glavne poslove kojima se špediter bavi su povezani da bi povećali produktivnost i unaprijedile kvalitete i ponude usluga. Špediter obavlja u sklopu svoje osnovne djelatnosti su:

1. Tarifno – konjunktorni poslovi, kojima je osnovna funkcija prodaja špediterske djelatnosti
2. Operativni poslovi, kojima je osnovna funkcija proizvodnja špediterske usluge.

2.2.1 Tarifno – konjunktorni poslovi

Tarifno - konjunktorni poslovi koje špediter radi, obuhvaćaju sve aktivnosti kao što su:

- Unapređenje tržišne pozicije
- Pružanje stručne pomoći i komitentima
- Pružanje stručne podrške operativnom sektoru tvrtke [1].

Najvažniji tarifno – konjunktorni poslovi vežu se uz slijedeće pojmove:

- Istraživanje tržišta
- Akvizicija
- Ugovori i ponude za obavljanje špeditorske usluge
- Stručni savjeti i informacije
- Intradacija
- Refakcije, stimulacije i agencijske provizije
- Reklamacije.

2.2.2 Operativni poslovi

Operativne poslove špediter obavlja u izvršenju dispozicije pri otpremi i dopremi robe u međunarodnom prometu. Špediter prema trećim osobama nastupa u ime i za račun komitenta ili u svoje ime, ali za račun komitenta. U carinskim postupcima špediter zastupa svojeg komitenta u svojstvu opunomoćenika i podnosi carinsku deklaraciju i druge podneske u carinskom postupku u ime i za račun komitenta¹.

Struktura operativnih poslova može se sistematizirati prema slijedećim elementima:

1. Prema špediterovoj ulozi u prijevoznom pothvatu, operativne poslove čine:

- Prijam dispozicije i pozicioniranje
- Disponiranje
- Zaključivanje prijevoznih kapaciteta
- Ugovaranje prijevoza i ispostavljanje prijevoznih isprava
- Ugovaranje prekrcaja i skladištenja

---

¹ Komitent je korisnik carinskog postupka i njegov obveznik.

- Osiguranje robe u prijevozu
- Predaja robe na prijevoz i ukrcaj
- Prihvat robe i iskrcaj
- Angažiranje inspekcijskih službi
- Zastupanje u carinskom postupku
- Aviziranje

2. Prema osnovnom obilježju špediterova zadatka operativni poslovi svrstavaju se u slijedeće četiri skupine:

- Poslovi uvoza
- Poslovi izvoza
- Poslovi provoza(tranzita)
- Sajamski poslovi.

3. OSNOVNI POJMOVI O CARINJENJU ROBE

Carina u svom op em zna enju obuhva a vrstu poreza ili naknade za uvoz ili izvoz robe iz inozemstva te na in o uvanja doma e proizvodnje i dobara od stranih konkurencija. Pojam carine ima dva zna enja; u financijskom smislu carina ozna ava odre ena nov ana davanja koje se napla uju u prekograni nom prometu roba u korist državnog prora una, a u administrativnom smislu carina je naziv za državnu službu, organi državne uprave koji preko svojih ustrojstvenih jedinica provodi carinske propise. Carina je važan izvor državnih prihoda te obi no upotpunjuju državni prora un iz kojega se financiraju brojna javna dobra. Država od carine dobiva odre ene prihode koji se mogu iskoristiti za kupnju javnih dobara ili za smanjenje poreza.

3.1. Carinski nadzor

Carinski nadzor obuhva a op e mjere koje poduzima Carinska uprava kako bi se osigurala provedba carinskih i drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja je predmet carinskog nadzora. Predmet carinskog nadzora je roba:

1. za koju je carinskim propisima Europske unije propisan carinski nadzor i
2. koja je predmet zabrana i ograni enja pri unošenju u podru je primjene ovoga Zakona ili iznošenju iz njega [2].

Pod carinskim nadzorom nalaze se tako er prometna i prijevozna sredstva i ure aji te kontejneri, spremnici i ambalaža za koje postoji opravdana sumnja da se u njima prevozi roba za koju je carinskim propisima Europske unije propisan carinski nadzor. Ako se pri provedbi mjera carinskog nadzora utvrdi da je roba bila nezakonito unesena ili da je bila predmetom bilo kojeg oblika nezakonitog postupanja u smislu carinskih propisa, carinski ured može poduzeti sve mjere radi osiguranja naplate duga uklju uju i i privremeno oduzimanje robe. Službeno mjesto za provedbu carinskog nadzora odre uje Carinska uprava, bilo da se radi o prostorima, objektima ili poslovnim prostorima (prostori u zra noj, pomorskoj ili rije noj luci, željezni ki kolodvor, slobodna zona ili slobodno skladište itd.). Navedeni prostori moraju zadovoljavati odre ene uvjete koje propisuje ministar financija.

3.2. Carinska provjera

Radnje kao što su pregled i pretraga robe, pregled i pretraga prijevoznih sredstava, pregled i pretraga osoba u putni kome prometu te prtljage i drugih stvari koje putnici sa sobom nose, provjera postojanja, vjerodostojnosti i istinitosti isprava podnesenih u carinskome postupku, pregled poslovnih knjiga i drugih isprava o poslovanju, naknadna provedba ispitnih i istražnih postupaka i sli no koje je ovlaštena poduzimati Carinska uprava. Kada je potrebno uzeti uzorak robe radi analize ili detaljnog pregleda, carinski ured dužan je sastaviti zapisnik o uzimanju uzoraka te jednu presliku dostaviti deklarantu.² Uz Carinsku službu provjeru ili analizu robe može utvrditi i druga službena ustanova.

3.3. Carinska tarifa

Carinska tarifa je sustav nazivlja i broj anog ozna avanja robe u carinskom postupku, te pravila o raspore ivanju robe u tom sustavu [1]. Radi lakšeg snalaženja carinska tarifa podijeljena je na 21 odsjek te poglavlja u kojima su dani tarifni brojevi i tarifne oznake. Uz tarifnu oznaku dana je jedinica mjere i stopa carine i preferencijalna stopa carine s obzirom na podrijetlo (tablica 1). Carinska tarifa napravljena je u skladu sa Me unarodnom konvencijom o uskla enom sustavu nazivlja i broj anog ozna avanja robe.

---

² Prijevoznik ili deklarant, odnosno osoba odgovorna za robu odgovorna je za uvanje i sprje avanje ošte enja carinskih obilježja.

Tablica 1. Carinska tarifa, [3]

Tarifna oznaka	Naziv	Jedinica mjere	Osnovna stopa carine
	ODSJEK I - ŽIVE ŽIVOTINJE; PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA		
	POGLAVLJE 1 - ŽIVE ŽIVOTINJE		
0101	Živi konji, magarci, mazge i mule:		
	- konji:		
0101 21 00	- - istokrvne rasplodne životinje	kom	sl
0101 29	- - ostali:		
0101 29 10	- - - za klanje	kom	sl
0101 29 90	- - - ostali	kom	sl

3.4. Carinska vrijednost robe

Carinska vrijednost se temelji na WTO³ Sporazumu o carinskoj vrijednosti, pravila vrijede i za Europsku uniju i Republiku hrvatsku, a predstavlja bazu kako za izračun statističke vrijednosti pri uvozu, tako i za izračun porezne osnovice, pa je njeno pravilno utvrđivanje izuzetno značajno. Carinska vrijednost predstavlja vrijednost robe utvrđenu carinskim propisima u vrijeme kada je roba prodana za izvoz u zemlju uvoza, uključujući – osim već propisanih troškova – i troškove dopreme robe do mjesta ulaska u carinsko područje. Carinska vrijednost uvezene robe je stvarno plaćena cijena robe, uvećana za sve troškove koje snosi kupac, a koji nisu uključeni u stvarno plaćenu cijenu. To su [4]:

- provizije i naknade posredovanja, osim kupovne provizije
- troškovi ambalaže koja se u postupku carinjenja smatra jedinstvenim dijelom dotične robe
- troškovi pakiranja, bilo da se radi o radnoj snazi ili materijalu
- troškovi prijevoza i osiguranja uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u carinsko područje
- troškovi utovara, istovara i rukovanja tijekom prijevoza uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u područje RH/EU
- pomoćna sredstva – u carinsku se vrijednost uvezene robe uključuje prikladno raspoređena vrijednost sljedećih roba i usluga koje je kupac isporučio izravno ili neizravno bez naplate ili po sniženoj cijeni, a radi

³ World Trade Organization

korištenja u proizvodnji i prodaji uvezene robe radi izvoza i to do stupnja do kojeg ta vrijednost nije bila uključena u plaćenu ili plativu cijenu:

- materijala, sastavnih dijelova i sličnih stvari ugrađenih u uvezenu robu
- alata, matrica, kalupa, odljeva i sličnih roba korištenih u proizvodnji uvezene robe
- materijala utrošenih u proizvodnji uvezene robe
- usluga projektiranja, razvoja, umjetničkog rada, planova i skica napravljenih izvan RH, potrebnih za proizvodnju uvezene robe
- tantijeme i licence – u stvarno plaćenu ili plativu cijenu dodaju se i tantijemski i licenčni troškovi u vezi s robom koja se vrednuje, a koje kupac mora posredno ili neposredno platiti kao uvjet prodaje robe ukoliko nisu uključeni u cijenu
- dio ostvaren od prodaje, ustupanja i uporabe – stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni dodaje se i dio iznosa ostvaren daljnjom prodajom, ustupanjem ili uporabom uvezene robe koji se izravno ili neizravno plaća prodavaču.

Carinska vrijednost izvezene robe je vrijednost robe dopremljene na državnu granicu, tj. vrijednost robe na paritetu franko državna granica [1].

3.5. TIR karnet

Karnet TIR (*Transport International par laRoute*) propisana je međunarodna isprava koja se koristi za međunarodni prijevoz robe, a sastoji se od više listova:

- narančasti – popunjava ga izdavatelj karneta
- bijeli – za otvaranje postupka TIR
- zeleni – za zaključivanje, te ga popunjava carinska služba

Listovi se sastoje od talona i kupona. Talon je dio lista što ostaje u kompletu, dok se kupon odvaja iz kompleta odnosno talona [5]. Broj listova u karnetu ovisi o broju otpremnih i odredišnih carinarnica. Svaka carinarnica mora dobiti po jedan par, kao i za zemlju u provozu. S toga postoji dvije vrste karneta:

- Karnet sa 6 listova gdje se provoz odvija između dvije zemlje
- Karnet sa 14 listova za provoz preko jedne ili više provoznih zemalja

Udruženje koje prijevozniku ispostavlja karnet TIR treba voditi računa o sigurnosti osoba koje koriste usluge TIR-a. U Republici Hrvatskoj izdavatelj karneta TIR je (osiguravajuće) društvo Transportkomerc. Ono je u travnju 1993. primljeno u članstvo Međunarodnog saveza cestovnog prometa (*The International Road Transport Union – IRU*). Ako dođe do bilo kakvih nepravilnosti u vezi s karnetom, društvo preuzima obvezu plaćati dug i kamate bez obzira u kojoj je zemlji ispostavljen karnet, te se te obveze ne odnose samo na robu upisanu u karnet TIR, već i na robu koja nije spomenuta u karnetu, plombiranom vozilu ili spremniku. Karnet TIR sadrži četiri osnovna zahtjeva kako bi se teret mogao što brže i sigurnije provesti:

- teret se mora prevoziti u vozilima ili kontejnerima koji pružaju sve garancije sigurnosti
- robu mora pratiti međunarodno priznati karnet kojeg izdaje mati na zemlji i koji služi otpremnoj, tranzitnoj i odredišnoj zemlji
- carinska služba otpremne zemlje mora biti priznata od tranzitnih zemalja i odredišne zemlje
- sve novčane pristojbe i takse koje se javljaju tijekom prijevoza moraju biti osigurane tijekom cijelog prijevoza međunarodno priznatom garancijom

Uz francuski na koricama karneta TIR nalazi se i engleski prijevod. Također se mogu dodati i listovi s prijevodima na druge jezike. Ako se radi o skupu vozila ili više kontejnera od jednom izdaje se samo jedan TIR-karnet. Karnet TIR mora sadržavati

najmanje dva lista za zemlju polaska, tri za odredišnu, i po dva lista za svaku tranzitnu zemlju. Prijevoz pod jednim TIR-karnetom može obuhvaćati više polaznih i odredišnih carinarnica, s time da se polazne carinarnice moraju nalaziti u istoj zemlji, carinarnice odredišta mogu biti u najviše dvije zemlje, a broj ukupnih polaznih i odredišnih carinarnica ne smije biti veći od četiri. Za svaku dodatnu polaznu, tj. odredišnu carinarnicu treba još po dva, odnosno tri lista.

Slika 1. TIR karnet
Izvor: [6]

3.6. Jedinствena carinska deklaracija – JCD

Pisana isprava koja se koristi kao jedinstveni obrazac carinske deklaracije za sve vrste carinskih postupaka. JCD ini komplet od osam primjeraka ili dva kompleta od pet primjeraka. Prvi primjerak namijenjen je za carinarnicu otpreme/izvoza, drugi primjerak za obradu podataka o izvozu, tre i za pošiljatelja/izvoznika, etvrti za odredišnu carinarnicu, petim primjerkom se otpremnoj/izvoznoj carinarnici potvr uje prijam/istup robe, šesti primjerak za carinarnicu uvoznog carinjenja, sedmi primjerak za obradu podataka pri uvozu robe, te osmi primjerak za uvoznika/primatelja.

Isprave koje se prilažu JCD za puštanje robe u slobodan promet:

- Ra un i ostale trgova ke isprave na osnovu kojih je prijavljena carinska vrijednost robe
- Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe (ako je potrebno)
- Isprave za utvr ivanje povlaštenog podrijetla robe ili uporabu drugih mjera kojima se odstupa od postoje ih propisa za deklariranu robu
- Sve druge isprave potrebne za puštanje robe u slobodan promet

Slika 2. Jedinствena carinska deklaracija
Izvor: [5]

3.7. Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe - DCV

Deklaraciju o carinskoj vrijednosti robe podnosi primatelj robe ili deklarant uz punomo primatelja, koji mora raspolagati svim podacima potrebnim za pravilno utvrđivanje carinske vrijednosti robe. Podatke o carinskoj vrijednosti robe prijavljuju u skladu s odredbama Carinskoga zakona i Uredbe za provedbu Carinskog zakona. Upisivanje neto njih podataka prilikom prijavljivanja carinske vrijednosti kažnjivo je prema odredbama Carinskog zakona. Ako se u deklaraciji o carinskoj vrijednosti robe iskažu podaci za robu raspoređenu u više od tri tarifna stavka Carinske tarife, uz tu se deklaraciju podnosi onoliko dodatka iz deklaracije o carinskoj vrijednosti robe koliko je potrebno da budu obuhvaćeni svi tarifni stavci u Carinskoj tarifi iskazani u toj uvoznj carinskoj deklaraciji DCV ne treba se podnositi [7]:

- a) za robu koju uvoze fizičke osobe za svoje osobne potrebe i potrebe svojega kućanstva
- b) za uvoz robe bez prodaje
- c) za robu koja se uvozi na osnovi zamjene za neispravnu robu,
- d) za privremeni uvoz robe, te
- e) za uvoz robe u najam ili leasing ako nije ugovorena kupnja

The image shows a screenshot of a customs declaration form titled "DEKLARACIJA O CARINSKOJ VRIJEDNOSTI ROBE". The form is in Croatian and contains various fields for declaring the value of goods for import. It includes sections for the declarant's information, the goods being declared, and the value declaration. The form is partially filled out with handwritten text and numbers.

Slika 3. Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe
Izvor: [5]

3.8. Karnet ATA

Karnet ATA (eng. Temporary Admission) je međunarodni carinski dokument koji temeljem međunarodne Carinske konvencije o ATA KARNETU zamjenjuje carinske dokumente za privremeni izvoz, privremeni uvoz te tranzit robe između država članice i države ne članice ili država ne članica. Izdavatelj ATA karneta je Hrvatska gospodarska komora koja je od 01.11.1996. U Republici Hrvatskoj, ATA karnet se može rabiti kao jamstvo za carinske i druge obveze u slijedećim slučajevima [1]:

1. Privremeni uvoz stručne opreme
2. Privremeni uvoz robe sa svrhom izlaganja na sajmovima, izložbama i drugim sličnim priredbama
3. Privremeni uvoz trgovačkih uzoraka i reklamnog materijala
4. Privremeni uvoz ambalaže
5. Privremeni uvoz dijelova za popravak privremeno uvezenih cestovnih komercijalnih vozila sa stranom registracijom
6. Provoz robe

Na osnovu ATA karneta ne smiju se uvoziti lakopokvarljiva roba te prehrambeni proizvodi. Roba pomoću ATA karneta prelazi granicu brzo i jednostavno (bez angažiranja špeditera), ali pri tome se moraju poštivati određena pravila:

1. da se roba biti ponovno izvezena/uvezena u istom obliku, odnosno u stanju u kojem je bila privremeno uvezena/izvezena;
2. da se roba ostati u vlasništvu osobe sa sjedištem izvan države privremenog uvoza;
3. da se robu upotrebljavati isključivo osoba koja posjeduje područje privremenog uvoza (nije namijenjena za iznajmljivanje).

ATA karnet vrijedi najviše godinu dana, ukoliko nadležna carinarnica ne odredi drugačije može se odobriti i kraći rok. Iskorišteni i neiskorišteni karnet se vraća izdavatelju.

A.T.A. CARNET / CARNÉ A.T.A.
FOR TEMPORARY ADMISSION OF GOODS
FOUR ADMISSION TEMPORAIRE DES MARCHANDISES
 CUSTOMS CONVENTION OF THE A.T.A. CARNET FOR THE TEMPORARY ADMISSION OF GOODS
 CONVENTION DOUANIÈRE DE L'A.T.A. POUR L'ADMISSION TEMPORAIRE DES MARCHANDISES
 CONVENTION DONT L'OBJET EST L'ADMISSION TEMPORAIRE DES MARCHANDISES

NO INTERNATIONAL GUARANTEE COMPANY
 CHARGING OR RECEIVING INSTITUTION

ICC
W.C.F.

(Before completing the Carnet please read Rules on annex page 2 (Annex 2) which is attached to the rules on page 208 of Appendix 1)

ATA CARNET ATA	A. HOLDER AND ADDRESS / Titulaire et adresse 	C. FOR ISSUING ASSOCIATION USE / Destinée à l'association FRONT COVER / Couverture By / Cariste No. / Cariste N° L Number of circulation sheets / Nombre de feuilles circulaires
	B. DEPOSITED BY / Dépôté par * 	D. ISSUED BY / Délivré par
	E. INTENDED USE OF GOODS / Utilisation prévue des marchandises 	F. VALID UNTIL / Valable jusqu'à <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> year / année month / mois day (inclusive) / jour (inclusif) </div>

7. This Carnet may be used in the following countries/Outre-mer territories under the guarantee of the associations listed on page 204 of the annex / Ce carnet est valable dans les pays/territoires d'outre-mer sous la garantie des associations figurant à l'annexe page 204 de l'annexe.

ALGERIA (DZ)	COSTA RICA (CR)	TURKEY (TR)
ANDORRA (AD)	CUBA (CU)	TURKIC TR
ARGENTINA (AR)	CYPRUS (CY)	UNITED KINGDOM (GB)
AUSTRIA (AU)	DOMINICAN REPUBLIC (DR)	UNITED STATES (US)
BELGIUM (BE)	EL SALVADOR (SA)	
BENELUX (NL)	GUATEMALA (GT)	
BHARAT (IN)	HONG KONG (HK)	
BOLIVIA (BO)	HUNGARY (HU)	
BRAZIL (BR)	INDONESIA (ID)	
BULGARIA (BG)	JAPAN (JP)	
CANADA (CA)	JERSEY (JE)	
CHINA (CN)	KAZAKHSTAN (KZ)	
COLOMBIA (CO)	KENYA (KE)	
COSTA RICA (CR)	KOREA (KR)	
CUBA (CU)	LEBANON (LB)	
CYPRUS (CY)	LIBERIA (LR)	
DOMINICAN REPUBLIC (DR)	LITHUANIA (LT)	
DOMINICA (DM)	LUXEMBOURG (LU)	
DOMINICAN REPUBLIC (DR)	MACAU (MO)	
ECUADOR (EC)	MALTA (MT)	
EGYPT (EG)	MARSHALL ISLANDS (MH)	
EL SALVADOR (SA)	MEXICO (MX)	
ESTONIA (EE)	MEXICO (MX)	
EUROPEAN UNION (EU)	MEXICO (MX)	
FINLAND (FI)	MEXICO (MX)	
FRANCE (FR)	MEXICO (MX)	
GERMANY (DE)	MEXICO (MX)	
GREECE (GR)	MEXICO (MX)	
HONG KONG (HK)	MEXICO (MX)	
HUNGARY (HU)	MEXICO (MX)	
INDONESIA (ID)	MEXICO (MX)	
JAPAN (JP)	MEXICO (MX)	
JERSEY (JE)	MEXICO (MX)	
KAZAKHSTAN (KZ)	MEXICO (MX)	
KENYA (KE)	MEXICO (MX)	
KOREA (KR)	MEXICO (MX)	
LEBANON (LB)	MEXICO (MX)	
LIBERIA (LR)	MEXICO (MX)	
LITHUANIA (LT)	MEXICO (MX)	
LUXEMBOURG (LU)	MEXICO (MX)	
MACAU (MO)	MEXICO (MX)	
MALTA (MT)	MEXICO (MX)	
MARSHALL ISLANDS (MH)	MEXICO (MX)	
MEXICO (MX)	MEXICO (MX)	

The holder of this Carnet and his representative will be held responsible for compliance with the laws and regulations of the country / Customs territory of departure and the countries / Customs territories of destination. / A charge pour le titulaire et son représentant de se conformer aux lois et règlements du pays/territoire d'origine et des pays/territoires destinaires. / Responsable.

H. COUNTERSIGNED BY CUSTOMS AT DEPARTURE / Attestation de la douane au départ a) Issued in accordance with the provisions of Article 10 of the Convention / Délivré en conformité des dispositions de l'article 10 de la Convention b) Issued in accordance with the provisions of Article 11 of the Convention / Délivré en conformité des dispositions de l'article 11 de la Convention c) Registered under the provisions of Article 12 of the Convention / Enregistré sous les dispositions de l'article 12 de la Convention d) Customs Office / Lieu / Date (year/month/day) / Signature and Stamp / Service de douane / Lieu / Date (année/mois/jour) / Signature et timbre	I. Signature of authorized officer and issuing Association stamp / Signature du dépositaire d'association et tampon de l'association Place and Date of issue (year/month/day) / Lieu et date de délivrance (année/mois/jour) X _____ X Signature of Holder / Signature du titulaire
---	---

* If applicable / * Si applicable

Slika 4. Karnet ATA
 Izvor: [8]

4. CARINSKI ZAKON REPUBLIKE HRVATSKE

Carinskim zakonom uređuju se prava i obveze osoba te carinske službe u vezi s kretanjem robe i putnika između Hrvatske i inozemstva. Carina se plaća na robu koja se uvozi u Hrvatsku prema Carinskoj tarifi, Carinskom Zakonu i Zakonu o carinskoj tarifi.

Carinski zakon Republike Hrvatske prvi put je donesen 30. lipnja 1999. godine te se od tada pa do danas višestruko izmjenjivao i nadopunjavao. Carinski zakon se primjenjuje na teritoriju Republike Hrvatske sukladno Ustavu Republike Hrvatske. Ako me unarodnim ugovorom, propisom Europske unije nije drugačije određeno, zakon se primjenjuje jednako na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju 01. srpnja 2013. godine, područje Republike Hrvatske postaje dijelom jedinstvenog carinskog područja Unije. Ukidaju se carinske kontrole s zemljama članicama EU, no granične kontrole i dalje ostaju, odnosno policijski službenici vrše granični nadzor prema propisima iz nadležnosti Ministarstva unutarnji poslova. Nacionalni propisi koji su dio carinskog sustava Europske unije i doneseni su temeljem osnovnih carinskih propisa Europske unije i to, prvenstveno Zakon o provedbi carinskih propisa Europske unije. Zakon o provedbi carinskih propisa Europske Unije određuje temeljne odredbe, unos i iznos robe iz carinskog područja europske unije te postupanje s robom prije stavljanja u carinski dopušteno postupanje ili uporabu, određivanje visine uvoznih ili izvoznih davanja te drugih mjera propisanih za robnu razmjenu, carinski dopušteno postupanje ili uporaba robe, carinski dug i oslobođenja od plaćanja carine, odredbe o carinskim mjerama u vezi s robom za koju postoji sumnja da povrijeđuje određena prava intelektualnog vlasništva, ustupanje, prikupljanje, prodaja i besplatna dodjela robe, prekršajne odredbe, postupovne odredbe, prijelazne i završne odredbe. U smislu ovoga Zakona carinskim propisima Europske unije smatraju se [2]:

1. Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice
2. Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) broj 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice
3. Uredba Vijeća (EZ) br. 1186/09 od 16. studenoga 2009. o uspostavi sustava oslobođenja od carina u Europskoj uniji

4. Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi
5. Uredba Vijeća (EEZ) br. 1383/2003 od 22. srpnja 2003. o carinskom postupanju u vezi s robom za koju postoji sumnja da krši određena prava intelektualnog vlasništva i o mjerama koje se poduzimaju protiv robe za koju je utvrđeno da krši spomenuta prava
6. Uredba Komisije (EZ) br. 1891/2004 od 21. listopada 2004. kojom se utvrđuju odredbe za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) broj 1383/2003 o carinskim postupcima u vezi s robom za koju postoji sumnja da krši određena prava intelektualnog vlasništva i o mjerama koje se poduzimaju protiv robe za koju je utvrđeno da krši spomenuta prava

Carinski zakon sastoji se od područja primjene i temeljnih pojmova određivanja, carinske tarife i razvrstavanja robe u istu, ulaska robe u carinsko područje Republike Hrvatske do određivanja carinski dopuštenog postupanja ili uporabe. Obuhvaća i robu koja napušta carinsko područje, određuje povlaštene postupke, određuje visinu carinskog duga i obratna carine, propisuje kaznene odredbe, utvrđuje postupak kod prodaje robe te sadrži prijelazne i završne odredbe. Carinskim zakonom dopuštene su carinske provjere koje uključuju pregled robe, vjerodostojnost isprava, pregled podataka u deklaraciji, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljage i svih ostalih stvari koje putnici unose u carinsko područje Republike Hrvatske.

Nakon što je Republika Hrvatska postala članicom Europske Unije, smanjile su se dužnosti carinika na graničnim prijelazima, no sam opseg posla carinskih službenika se povećao, te su sada poslovi carinske službe slijedeći [9]:

1. utvrđivanje, naplata i nadzor carinskih davanja, trošarina, posebnih poreza, poreza na dodanu vrijednost, drugih javnih davanja te javnopravnih naknada (u daljnjem tekstu: javna davanja),
2. osiguravanje pravilne primjene carinskih i drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, provoz, prijenos, skladištenje i drugo raspolaganje s robom koja podliježe mjerama nadzora,
3. provedba carinsko-sigurnosnih mjera,
4. sudjelovanje u provođenju mjera zajedničke poljoprivredne, ribarske i trgovinske politike,

5. utvrđivanje, stavljanje na raspolaganje i nadzor tradicionalnih vlastitih sredstava Europske unije iz carinskih davanja,
6. otkrivanje, sprječavanje i suzbijanje prekršaja i kaznenih djela, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i po inicijativi te provedba dokaznih radnji u prekršajnom i kaznenom postupku sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku, Prekršajnog zakona i ovoga Zakona,
7. nadzor nad provedbom propisa kojima se uređuje obavljanje trgovine i obavljanje usluga,
8. nadzor nad provedbom propisa o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti te otkrivanje i sprječavanje svih oblika nedozvoljene i protuzakonite trgovine,
9. nadzor nad unosom, iznosom, prekograničnim prometom te drugim kretanjem i gospodarenjem otpadom sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom,
10. nadzor provedbe obveza proizvođača proizvoda u smislu propisa kojima se uređuje gospodarenje otpadom te naplata naknada za gospodarenje posebnim kategorijama otpada koje se obračunavaju i plaćaju te postupka posredovanja i trgovanja otpadom sukladno propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom,
11. nadzor uvoza i izvoza tvari koje oštećuju ozonski sloj, fluoriranih stakleničkih plinova, uređaja i opreme koji sadrže ove tvari ili o kojima ovise i ostalih kemijskih tvari sukladno propisima o zaštiti zraka,
12. nadzor u skladu s posebnim propisima ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje prava na korištenje novanih sredstava koja se isplaćuju iz državnog proračuna Republike Hrvatske, kao i novanih sredstava koja korisnici izravno ili posredno ostvaruju primjenom oslobođenja ili izuzeća od plaćanja javnih davanja te sniženih visina i diferenciranih stopa javnih davanja,
13. provjere zakonitosti postupanja s robom sukladno propisima o koncesijama,
14. nadzor nad robom kojom se povremeno uređuje pravo intelektualnog vlasništva,
15. nadzor nad provedbom propisa o morskom i slatkovodnom ribarstvu na području ribolovnog mora i voda te u dijelu koji se odnosi na kretanje i promet ribe i drugih morskih i vodenih organizama,

16. nadzor kretanja, raspolaganja i prometa opasnih proizvoda i proizvoda koje je stavljajući na tržište zabranjeno ili ograničeno ili za koje je naređeno povlačenje s tržišta, odnosno proizvoda koji ne ispunjavaju propisane tehničke zahtjeve i predstavljaju ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost,
17. provedba carinskih mjera provjere značajki proizvoda sukladno propisima o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti i drugim propisima koji uređuju tehničke zahtjeve za proizvode,
18. nadzor unosa i iznosa gotovine preko državne granice sukladno propisima o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma,
19. nadzor nad primjenom propisa kojima se uređuje izvoz, uvoz, iznos i unos kulturnih dobara,
20. nadzor nad provedbom propisa kojima se uređuje prekogranični promet i trgovina divljim vrstama,
21. provedba upravnih i drugih poslova u vezi s ispunjavanjem propisanih uvjeta za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku te nadzor nad provedbom propisa kojima se uređuje poslovanje i djelatnost ovlaštenih carinskih otpremnika,
22. nadzor nad naplatom proračunskih i ostalih prihoda te transakcijama u području prometa robe i usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu te naplatom boravišne pristojbe,
23. nadzor nad provedbom propisa kojima se uređuje obavljanje audiovizualnih djelatnosti,
24. nadzor nad prometom predmeta od plemenitih kovina,
25. nadzor nad provedbom propisa u području stavljanja na tržište šumskog reprodukcijanskog materijala,
26. nadzor na granici prijelazu, odnosno na drugom mjestu gdje se obavlja carinski nadzor dozvola i drugih isprava, sukladno propisima o prijevozu u cestovnom prometu te osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzije vozila u prometu na cestama sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama,
27. nadzor nad primjenom propisa kojim se uređuje ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda,

28. administrativna suradnja i međunarodna razmjena informacija s državama članicama Europske unije ili s trećim državama u području primjene propisa iz nadležnosti Carinske uprave,

29. svi drugi poslovi koji su Carinskoj upravi stavljeni u nadležnost posebnim propisima

Za građane koji imaju boravište u drugim zemljama članicama Europske Unije prestaje važiti mogućnost povrata plaćenog PDV-a (poreza na dodanu vrijednost) u trgovinama u Republici Hrvatskoj. Isto tako za građane Republike Hrvatske prestaje važiti mogućnost povrata plaćenog PDV-a u trgovinama u drugim državama članicama Europske unije. Svaka roba koja ulazi i izlazi iz carinskog područja Europske unije prethodno mora biti najavljena carinskoj službi elektronskim putem, pomoću skraćene deklaracije. Sa zemljama ne članicama Europske Unije i dalje vrijede postupci kao što su uvoz, izvoz, carinsko skladištenje, privremeni uvoz, slobodne zone i slobodna skladišta.

Roba trećih zemalja može se ocariniti u bilo kojoj zemlji Europske unije, pritom 75% naplaćene carine čini izravan prihod europskoj uniji dok 25% ide u nacionalni proračun.

4.1. EORI broj u Republici Hrvatskoj

Carinska uprava danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji zapoela je s primjenom sustava elektroni ke registracije i identifikacije gospodarskih subjekata tzv. EORI (engl. Economic Operators Registration and Identification System) sustava. Prije nego što je Republika Hrvatska pristupila Europskoj uniji svaki je poslovni subjekt, koji je imao namjeru obavljati djelatnosti iz nadležnosti carinskog zakonodavstva Europske unije, morao nadležnom mjesnom carinskom uredu podnijeti Zahtjev za dodjelu EORI broja (Economic Operators Registration and Identification Number).

U EORI sustav registriraju se osobe koje obavljaju aktivnosti na koje se primjenjuju carinski propisi, i to [10]:

1. gospodarski subjekt sa sjedištem ili prebivalištem na podru ju Republike Hrvatske,
2. gospodarski subjekt koji nema sjedište ili prebivalište na carinskom podru ju Europske unije i nema EORI broj,
3. osoba koja nema dodijeljen EORI broj kada obavlja radnje za koje je potrebno navesti EORI broj i to:
  - koja nije gospodarski subjekt, a ima sjedište ili prebivalište na podru ju Republike Hrvatske,
  - koja nema sjedište ili prebivalište na carinskom podru ju Europske unije, a nije obuhva ena ranije

EORI brojevi koje su hrvatski gospodarski subjekti koristili u državama lanicama Europske unije danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji ne mogu se koristiti. Gospodarski subjekti dužni su imati hrvatski EORI broj kojeg e im dodijeliti nadležni carinski ured temeljem podnesenog zahtjeva. Osobe iz tre ih zemalja, bilo da su prave ili fizi ke, a nositelji su TIR karneta podnose Zahtjev za dodjelu EORI broja sukladno propisanim priložima.

EORI broj je potreban u slu aju poslovanja s tre im zemljama (zemlje koje nisu države lanice EU) i njegova struktura za hrvatske pravne i fizi ke osobe glasi: HR+OIB. EORI broj ne treba miješati s poreznim brojem koji ima jednaku strukturu, ali se koristi za poslovanje sa državama lanicama EU i za njegovu dodjelu je

nadležna Porezna uprava. Valjanost svakog EORI broja može se provjeriti na internetskoj stranici Europske komisije.

4.2. Intrastat

Nakon ulaska u Europsku uniju, Republika Hrvatska podliježe podnošenju Intrastata, to nije svi poslovni subjekti koji su obveznici PDV-a te njihova ostvarena godišnja vrijednost robne razmjene prelazi godišnji utvr en prag uklju ivanja, koji se donosi svake godine. Za 2015.godinu vrijedi da je vrijednost praga uklju ivanja za primitke 1.800.000,00kuna, a za otpremu 1.000.000,00 kuna. Intrastat podaci daju informacije o trgovinskim tokovima izme u zemalja lanica EU-a te zajedno s podacima Extrastata (robna razmjena s tre im zemljama, odnosno zemljama ne lanicama EU-a) ine važan izvor podataka za sastavljanje platne bilance i za nacionalne ra une.

Za intrastat se izvještava [11]:

1. Kupnja ili prodaja robe
2. Roba na/nakon oplemenjivanja
3. Financijski leasing
4. Povrat i zamjena neispravne robe
5. Besplatne pošiljke (npr. Donacije)
6. Roba primljena/isporu ena u/iz skladišta
7. Roba primljena ili otpremljena za skladištenje, ako e vrijeme skladištenja biti dulje od 2 godine, a roba se poslije vra a vlasniku
8. Roba primljena ili otpremljena na privremeno korištenje, ako je o ekivano vrijeme korištenja dulje od 2 godine (npr. Roba besplatno posu ena na vremensko razdoblje dulje od 2 godine ili roba za operativni leasing dulji od 2 godine)

Intrastat obrazac je statisti ki izvještaj te se putem njega prati robna razmjena zemalja lanica Europske unije, dok jedinstvena carinska deklaracija je isprava koja služi za obavljanje carinskih formalnosti koje su vezane uz robnu razmjenu sa tre im zemljama. Razlike izme u jedinstvene carinske deklaracije i Intrastata su:

- Intrastat se podnosi jednom mjese no, zbirno, dok se JCD-om prijavljuje svaka transakcija;

- Intrastat podnose samo oni poslovni subjekti koji su prelaze prag uključivanja, dok JCD podnose svi subjekti koji obavljaju robnu razmjenu sa inozemstvom;
- Intrastat obrazac predstavlja svojevrsno smanjenje opterećenja za izvještajne jedinice, u odnosu na JCD koja sadrži veći obujam podataka koji se popunjavaju.

Važno je spomenuti kako je izvještajno razdoblje kalendarski mjesec u kojem je roba fizički ušla ili napustila statistički teritorij Republike Hrvatske, te da se Intrastat obrasci podnose samo elektronskim putem. Rok za podnošenje obrasca je 15-og dana u mjesecu koji slijedi nakon razdoblja izvještavanja. Ukoliko Intrastat obrazac nije dostavljen u zadanom roku, protiv pravne i odgovorne osobe pokrenut će se prekršajni postupak.

Intrastat obrazac sastoji se od dva dijela: zaglavlja obrasca i izvještajnih stavaka. Zaglavlje sadrži podatke o toku robe (primitku ili otpremi), izvještajnoj jedinici (redni broj stavke, zemlju isporuke i podrijetla, uvjete isporuke itd.), razdoblju izvještavanja, deklarantu, vrsti obrasca.

5. IDENTIFIKACIJA CARINSKIH PREKRŠAJA

Prekršaji su jedina djela carinsko-kaznene odgovornosti koja su opisana u carinskom zakonu [12]. Kod svakog prekršaja, pa tako i carinskog, važno je da svaka kazna bude primjerena po injenom dijelu.

5.1. Nezakonito unošenje ili iznošenje robe u carinsko područje u vrijeme kad grani ni prijelaz ne radi

Članak 71., stavak 1. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije govori da u vrijeme kada grani ni prijelaz nije otvoren nije dopušteno unositi ili iznositi, pokušati unijeti ili iznijeti robu u ili iz carinskog područja tj. izvan ili preko grani nog prijelaza. Dopušteno unošenje robe u carinsko područje Europske unije ili iznošenje iz istog dopušteno je samo preko propisanih grani nih prijelaza u vrijeme kada su otvoreni za promet. Osoba koja unosi robu u carinsko područje je dužna je podnijeti robu u najbliži carinski ured nakon prelaska grani ne crte, a da u obzir uzme najkra i mogu i put. Carinski ured mora odobriti ili dati suglasnost da se u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu obavlja odre ena djelatnost, u suprotnom e odgovorna osoba biti kriva i snositi e odgovornost.

5.2. Onemogućen pristup poslovnim prostorima koji su određeni kao službeno mjesto

Prema članku 72. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije, prekršaj nastaje kada je onemogućen pristup poslovnim prostorima, objektima i prostorijama u zračnoj, pomorskoj i rije noj luci, poštanskom uredu, željezni kom kolodvoru, vorištima i instalacijama, slobodnoj zoni, slobodnom skladištu ili drugom mjestu na kojima se obavlja promet, a navedeni prostori podliježu primjeni carinskih propisa i drugih propisa iz nadležnosti carinske uprave. Do carinskog prekršaja dolazi kada se ne stave podatci na raspolaganje koji su važni za red vožnje, letenja ili plovidbe u slu aju prometa osobe i robe. Ako carinski ured zatraži uklanjanje robe, predmeta i sl. koji se nalaze na službenom mjestu bez suglasnosti, a odgovorna osoba ih ne želi maknuti ili nije dostupna, predmeti e biti uklonjeni o trošku vlasnika. Ukoliko osoba koja se nalazi na službenom mjestu ili grani nom prijelazu onemogućava ili ometa

obavljanje carinskog nadzora, ili zbog svoje prisutnosti može ugroziti, prekršiti ili otežati carinski nadzor, može biti udaljena od strane Carinskog ureda.

5.3. Nezakonito unošenje ili iznošenje kulturnih i prirodnih dobara

Članak 73. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije predviđa određene kazne za osobe koje unesu ili iznesu tj. pokušaju unijeti ili iznijeti u ili iz carinskog područja zaštićene životinje, gljive i biljke, njihove dijelove ili derivate, bez odgovaranja ih dopuštenja i suprotno uvjetima i na inu koje propisuje carinska uprava, međunarodni ugovori ili sporazumi koje je potpisala RH. U Carinski prekršaj pripada i ne prijavljivanje kulturnih ili prirodnih dobara koja se iznose ili unose iz carinskog područja.

5.4. Carinski prekršaj unošenja ili iznošenja motornih vozila

Ukoliko fizička ili pravna osoba pokuša unijeti ili iznijeti preko granice prijelaza motorno vozilo na kojem su krivotvoreni identifikacijski brojevi šasije, registarske pločice ne odgovaraju ili su krivotvorene prometne isprave, prema članku 73. Radi se o kaznenom prekršaju, te će svaka osoba biti propisno kažnjena.

5.5. Prekršaji prema Carinskom zakoniku

Člankom 74. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije kažnjivo je unositi ili iznositi, pokušati unijeti ili iznijeti bilo koju robu preko granice prijelaza. Ovaj članak Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije vezan je uz Karnet TIR. U carinski postupak spadaju radnje kao što su [13]:

1. Puštanje robe u slobodni promet
2. Provoz
3. Carinsko skladištenje
4. Unutarnja proizvodnja
5. Prerada pod carinom
6. Privremeni uvoz

7. Vanjska proizvodnja

8. Izvoz

Ukoliko osoba ne podnese ili ne preda carinsku deklaraciju za cijelu robu ili dio robe, ako je navedena roba komercijalne naravi, ima propisanu zabranu ili ograničenja kod uvoza ili izvoza, a spada u bilo koji navedeni carinski postupak radi prekršajno djelo te za to mora odgovarati. Prešurivanjem odlučujućih činjenica u carinskom postupku radi ostvarivanja potpunog ili djelomičnog oslobođenja od plaćanja uvoznih i javnih davanja koja se plaćaju također dolazi do kaznenog prekršaja. Ukoliko se nezakonito izuzme roba za koju je propisan carinski nadzor (roba deklarirana za izvoz, postupak vanjske proizvodnje, provozni postupak ili postupak carinskog skladištenja), podliježe carinskom nadzoru od trenutka prihvaćanja carinske deklaracije do trenutka napuštanja carinskog područja Zajednice, uništenja ili poništenja carinske deklaracije i koja je predmet zabrana i ograničenja pri unošenju u područje primjene carinskog zakona, odgovorna osoba će za navedeno odgovarati propisanom novčanom kaznom.

5.6. Prekršaji vezani uz popratnu dokumentaciju

Članak 75. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije kažnjava svaku osobu koja sastavi ili omogućiti da se sastavi bilo koja isprava koja sadržava krive podatke o podrijetlu robe te ako ne preveze robu u carinsko područje po prometnom putu na način koji je odredila carinska služba. Carinski ured mora biti obaviješten, ukoliko je nemoguće zbog više sile ili nepredvidivih okolnosti ispuniti obveze prijevoza robe do carinskog ureda. Ukoliko se ne prijavi roba ili se ne prijavi sva roba koja ulazi u područje Europske Unije, odgovorna osoba će biti propisno kažnjena. Bez odobrenja carinskog ureda ne smije se istovarivati ili pretovarivati roba s jednog prijevoznog sredstva na drugo, roba se ne smije micati bez odobrenja carinskog ureda te se roba ne smije pretovariti ili istovariti na mjesto koje nije odredio carinski ured. Prema ATA karnetu s robom se mora postupati tako da ispunjava sve uvjete za privremeni uvoz, a samo postupanje ne smije biti protivno uvjetima za privremeni uvoz koje propisuju odredbe Carinskog zakonika ili Konvencija o privremenom uvozu.

Članak 46. Stavak 2. Carinskog zakonika nalaže da carinska tijela mogu u svako

doba zatražiti da se roba istovari ili raspakira za potrebe pregleda robe i prijevoznog sredstva. Ukoliko odgovorna osoba ne obavi formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe robe, u roku od 45 dana od dana podnošenja skraćene carinske deklaracije (prijevoz morskim putem) ili 20 dana od podnošenja skraćene carinske deklaracije (prijevoz na drugi način) ista će biti propisno kažnjena. Roba koja je u privremenom smještaju smije biti samo na mjestu i u vremenu koje je odobrio carinski ured, te mora ostati u nepromijenjenom stanju, bez promjene ikakvih obilježja. Carinska deklaracija mora se podnijeti za svu robu koja je puštena u slobodni promet, koja je u provozu, carinski se skladišti, koja je u unutarnjoj proizvodnji, koja se prerađuje pod carinom, koja je privremeno uvezena ili koja se nalazi u vanjskoj proizvodnji. Navedeno ne vrijedi za robu koja je u izvozu.

Uvozna i izvozna carinska deklaracija moraju sadržavati sve podatke o vrsti robe zbog pravilnog razvrstavanja u nomenklaturu carinske tarife, tarifne oznake o vrsti robe, te podatke o količini, kakvoći, vrsti vrijednosti ili podrijetlu robe te točan iznos carinskog duga. Roba se mora primjereno zaštititi od oštećenja ili uništenja. Odstranjenje ili uništenje zaštite može uiniti jedino nadležno carinsko tijelo, osim u slučaju nepredvidivih okolnosti ili više sile. Odgovorna osoba ne smije raspolagati robom prije nego su plaćena sva uvozna davanja te su dovršene sve formalnosti za puštanje robe u slobodni promet (završen carinski postupak). Ukoliko nije potrebno da roba bude fizički prisutna prilikom pregleda deklaracije, ili nije predmet mjera zabrane ili ograničenja, ista može biti puštena u slobodni promet. Roba za koju je odobrena povoljnija ili nulta stopa carine mora biti iskorištena za tu svrhu te kroz cijelo vrijeme upotrebe ostaje pod carinskim nadzorom. Ukoliko roba prestane biti korištena u namijenjenu svrhu, izveze se ili uništi, za istu se mora podmiriti carinski dug te s time prestaje carinski nadzor. Nakon završenog provoznog postupka roba i isprave moraju biti dostavljene nadležnom carinskom uredu u nepromijenjenom stanju. Carinsko skladište kao takvo može biti privatno ili javno, te se sukladno tome carinskim skladištem mogu koristiti sve pravne osobe ili specifično pravna osoba vlasnik skladišta. Vlasnik ili korisnik carinskog skladišta dužan je skladištiti robu po nalogu nadležnog carinskog ureda, te se tom robom ne smije koristiti ili istu premještati bez nadzora nadležnog carinskog ureda. Roba koja je stavljena u carinski postupak ne smije se premještati iz jednog carinskog skladišta u drugo bez potvrde carinskog ureda. Ukoliko je odgovorna osoba izvezla materijal u svrhu vanjske

proizvodnje, dužna je ponovno uvesti gotove proizvode i/ili materijal u odre enom roku ili može tražiti produljenje roka kako bi se završila vanjska proizvodnja. Roba za koju carinski ured odredi da ne smije u i u carinsko podru je Europske unije, može biti uništena, ponovno izvezena u državu iz koje je izvezena ili vra ena u državnu riznicu ukoliko tako nalaže nacionalno zakonodavstvo. Svi troškovi vezani uz ponovni izvoz ili uništenje idu na teret pravne osobe koja je pokušala uvesti takvu robu u Europsku uniju, a da bi se provelo uništenje ili ponovni izvoz odgovorna osoba mora dostaviti carinsku deklaraciju.

5.7. Prekršaji vezani za potrebne isprave

lanak 76. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije kažnjava svaku osobu koja ne pruži sve potrebne isprave, podatke ili pojašnjenja nadležnom carinskom uredu za provedbu carinskih ili drugih postupaka. Sukladno lanku 76. Carinskog zakon svaka pravna ili fizi ka osoba dužna je uvati sve isprave ili podatke sukladno važe im odredbama, ali ne kra e od tri godine od puštanja robe u slobodni promet, od puštanja robe u slobodni promet koriste i smanjenu ili nultu stopu carine, od kraja godine u kojem je roba puštena u drugi carinski postupak ili od kraja godine u kojem je roba napustila slobodnu zonu ili carinsko skladište. Svaka službena ili trgova ka isprava mora sadržavati sve potrebne podatke za utvr ivanje istovjetnosti robe. Op a, periodi na ili rekapitulativna carinska deklaracija mora biti podnesena pravodobno nadležnom carinskom uredu. Osoba koja je korisnik ili vlasnik carinskog skladišta, dužna je voditi pravilnu i pravodobnu evidenciju. Roba koja je uvezena za unutarnju proizvodnju, što podrazumijeva da roba nije iz Europske unije, ali je u nju ušla kako bi se obradila ili proizvela, mora biti pravodobno i u propisanom roku izvezena u zemlju podrijetla osim u slu aju kada se unutarnja proizvodnja ne uspije odraditi u zadanom roku, tada se može tražiti drugo carinski dopušteno postupanje ili uporaba. Robu koja ne zadovoljava tehni ke karakteristike proizvoda navedene na skra enoj carinskoj deklaraciji, nadležni carinski ured može zatražiti preradbu proizvoda u odre enom roku, a koji po injete i od dana kada se roba stavi u postupak preradbe te se za te proizvode mora odrediti standardni normativ kako bi se roba mogla pustiti u slobodni promet. Privremeno uvezena roba mora se izvesti u

propisanom roku od najviše 24 mjeseca jer u protivnom dolazi do kaznenog prekršaja.

Carinska tijela mogu pregledati robu koja ulazi, izlazi ili se zadržava u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu. Da bi se omogućilo obavljanje takvih pregleda, zadužena osoba od strane nadležne carinske službe mora predati ili staviti na raspolaganje carinskim tijelima, po jedan primjerak prijevozne isprave koji mora biti priložen robi koja ulazi u ili napušta slobodnu zonu ili slobodno skladište. Članak 170. Stavak 2. Carinskog zakonika nalaže da se u slučaju kada je roba stavljena u carinski postupak koji završava u trenutku ulaska robe, odobravanja povrata ili otpusta uvoznih carina te u trenutku kad roba ulazi u slobodnu zonu ili slobodno skladište izravno iz područja izvan carinskog područja Europske unije, obavljaju propisane carinske formalnosti. Carinski ured mora biti obaviješten prilikom obavljanja industrijske, trgovačke ili uslužne djelatnosti u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu uz odgovarajuću evidenciju o robi pri obavljanju skladištenja, obrade, prerade ili prodaje.

5.8. Prekršaji vezani za robu

Članak 77. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije kažnjava svaku osobu koja ne obavijesti carinski ured o svim okolnostima koje su nastale nakon izdavanja potvrde, a mogle bi utjecati na valjanost ili sadržaj potvrde. Svaka osoba mora podnijeti ispravnu ulaznu ili izlaznu skraćenu deklaraciju⁴. Carinski ured mora biti obaviješten o dolasku robe te imati odobrenje za deklariranje i za stavljanje u postupak carinskog skladištenja, na temelju kojeg se započinje carinski postupak. Pojednostavljena izvozna deklaracija mora biti dostavljena carinskom uredu prije uklanjanja robe iz prostorija određenih za kulturno carinjenje, na jedinstvenoj carinskoj deklaraciji mora biti navedeno vrijeme upisa robe u evidenciju, te sva dokumentacija vezana uz taj postupak mora biti dostupna na uvid carinskom uredu. Za uvožnu analizu rizika i pregled robe carinskom uredu moraju biti dostavljeni svi podaci prije iznošenja robe. Svako cestovno vozilo, prikolica, poluprikolica ili kontejner odobreni

---

⁴ Ulazna ili izlazna skraćena deklaracija je dokument koji se podnosi prilikom unosa ili iznosa robe iz područja Europske unije

za prijevoz robe, pod carinskom plombom, moraju u svakom trenutku biti dostupni carinskom uredu, u skladu s meunarodnim sporazumom koji je potpisnik Europska zajednica. Polazna carinarnica mora provoznu carinarnicu obavezno obavijestiti o prolasku robe, a prijevoznik je dužan predati provoznoj carinarnici svu dokumentaciju i odgovaraju u provoznu ispravu te nakon obavljenog provoza predati robu i provoznu dokumentaciju odredišnom carinskom uredu. Roba Zajednice koja vrijednost prelazi 10 000 eura, prolazi kroz Neum, a krenula je iz Republike Hrvatske i ima odredište u Republici Hrvatskoj prate ju T2L⁵, izlazna i ulazna skraćena deklaracija u elektronskom obliku.

Ovlašteni primatelj mora odmah obavijestiti odredišnu carinarnicu o dolasku robe uključujući i nepravilnosti koje su se dogodile tijekom prijevoza, mora tražiti dozvolu za istovar, u svoju evidenciju unosi rezultate istovara te nakon najviše tri dana nakon dolaska robe odredišnoj carinarnici šalje napomenu o istovaru, što uključuje eventualne nepravilnosti ili nezgode. Korisnik odobrenja mora nadležnom carinskom uredu kod postupka unutarnje proizvodnje (sustav odgode) ili postupka prerade pod carinom predati obrazac za završetak unutarnje proizvodnje u roku od 30 dana, a kod postupka unutarnje proizvodnje (sustav povrata) u roku šest mjeseci. Roba za koju je odobrena povoljnija ili nulta stopa carine, a namijenjena je za privremeni uvoz mora biti iskorištena za tu svrhu. Izvozni carinski ured mora biti obaviješten ako roba koja je puštena za izvoz ne napusti carinsko područje. Isprava T5⁶ mora biti ispravno popunjena najkasnije prilikom ili nakon otpreme robe i poslana otpremnom carinskom uredu.

5.9. Prekršaji prema Uredbi o oslobođenjima od plaćanja carina

Svaka osoba može biti kažnjena ukoliko prema članku 78. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije proda, otuđi, da na uporabu, zalog, najam ili upotrijebi u neke druge svrhe robu koja je bila oslobođena plaćanja, a carinski dug se nije podmicao. Isto tako, proizvodi koji su uvezeni kao oslobođeni od plaćanja carine ne smiju se upotrijebiti u druge svrhe.

---

⁵ Papirna isprava kojom se dokazuje carinski status robe Zajednice

⁶ Kontrolni obrazac T5 je isprava kojom se za potrebe izvoza robe uz izvozne naknade potvrđuje istup robe iz carinskog područja Europske unije.

Iz carinskih prekršaja koji su se dogodili na području Varaždinske i Međimurske županije u posljednjih pet godina, može se zaključiti da su neki od najčešćih carinskih prekršaja bili vezani uz odredene točke članka 75. Carinskog zakonika. Najviše prekršaja napravljeno je prilikom predaje izvozne carinske deklaracije i carinske deklaracije zbog neistinitih i netočnih podataka, krivo navedenih količina, tarifnih oznaka ili podataka za obračun davanja. Osobe bi krivo navodile iznos carinskog duga, količinu, podrijetlo, kakvoću i vrstu robe što bi carinskim službenicima prouzročilo puno dodatnog posla, a i na kraju bi svaka osoba bila kažnjena zbog nemara i namjernog navođenja krivih podataka.

6. SANKCIONIRANJE CARINSKIH PREKRŠAJA

Sankcioniranje carinskih prekršaja propisano je samim Carinskim zakonom, Carinskim zakonikom, Prekršajnim zakonom te ostalim uredbama i propisima Republike Hrvatske i Europske unije. Važno je da se svaki carinski prekršaj uoči i prijavi na vrijeme kako bi svaka osoba, bilo fizička ili pravna, mogla odgovarati za počinjeno djelo.

U tablici 2. dan je prikaz novčanih sankcija za određene vrste prekršaja koje su ranije analizirane. Može se primijetiti kako se kazne za pravne osobe kreću od 2.000,00 do 5.000,00kn, i od 3.000,00 do 1.000.000,00kn ovisno o težini carinskog prekršaja. Za isti carinski prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi te fizička osoba plaćaju kaznu od 500,00 do 50.000,00kn i od 3.000,00 do 100.000,00 kn, a svaka fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost vezano uz svoj obrt ili druge samo stalne djelatnosti plaćaju kaznu od 1.000,00 do 100.000,00 i 5.000,00 do 900.000,00kn. Ukoliko pravna ili fizička osoba ostavi u svom posjedu, proda, kupi ili pokloni robu, bilo da takvu robu koristi za vlastite svrhe ili vlastiti obrt, koja bi mogla biti predmet prekršaja, tretirat će navedenu osobu kao da je sama počinila prekršaj i biti će za to propisno kažnjena. Članak 80. Carinskog zakona nalaže da se na mjestu počinjenja prekršaja, novčanom kaznom od 750,00kuna može kazniti fizička osoba koja nije dio robe ili svu robu prijavila, a vrijednost robe iznosi do 7.500,00 kuna. Isto će biti kažnjena i fizička osoba koja određeni carinskom uredu ne preda provoznu ispravu i robu u propisanom roku.

Prema članku. 36. Prekršajnog zakona, odgovorna osoba za izdavanje kazne može izdati i blažu ili težu kaznu od navedene ukoliko se u obzir uzmu olakotne i otegnute okolnosti naročito [14]:

1. Stupanj krivnje
2. Pobude iz kojih je prekršaj počinjen
3. Ranije ponašanje počinitelja
4. Njegovo ponašanje nakon počinjenog prekršaja
5. Ukupnost društvenih i osobnih uzoraka koji su pridonijeli počinjenju prekršaja
6. Imovinsko stanje počinitelja

Rok za plaćanje novčane kazne ne može biti kraći od osam dana, kao niti duži od tri mjeseca. U opravdanim slučajevima kada je novčana kazna visoka ili je imovinsko stanje optuženog loše, može se odrediti obročno plaćanje do šest

mjeseci. Prekršajni zakon nalaže da u slučaju kada se novčana kazna ne uplati u zadano vrijeme, može se naplatiti prisilno u roku od dvije godine od podnesenog zahtjeva ili se zamjenjuje radom za opće dobro. Ukoliko optužena osoba odbije rad za opće dobro, novčana kazna zamjenjuje se za kaznu zatvora, koja može trajati najmanje tri dana do najviše trideset dana ili šezdeset ovisno o težini prekršaja. Osobe koje nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i svoju kaznu nisu namirili, završit će u zatvoru. Svaku novčanu kaznu zamijenit će se na način da se svakih započetih tristo kuna novčane kazne zamijeni sa dva sata rada za opće dobro, tj. jednim danom, koji ne smije biti kraći od 6 sati niti duži od 240 sati.

Tablica 2. Propisana kazna za carinske prekršaje

VRSTA TROŠKA	PROPISANA KAZNA U KUNAMA (HRK)		
	Pravna osoba	Odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizi ka osoba	Fizi ka osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost vezano uz svoj obrt ili druge samostalne djelatnosti
Nezakonito unošenje ili iznošenje robe u carinsko područje u vrijeme kad grani ni prijelaz ne radi	10.000 do 1.000.000	3.000 do 100.000	5.000 do 900.000
Onemogućen pristup poslovnim prostorima koji su određeni kao službeno mjesto	3.000 do 1.000.000	1.000 do 100.000	3.000 do 900.000
Nezakonito unošenje ili iznošenje kulturnih i prirodnih dobara	10.000 do 1.000.000	3.000 do 100.000	5.000 do 900.000
Carinski prekršaj unošenja ili iznošenja motornih vozila	10.000 do 1.000.000	3.000 do 100.000	5.000 do 900.000
Prekršaji prema Carinskom zakoniku	10.000 do 1.000.000	3.000 do 100.000	5.000 do 900.000
Prekršaji vezani uz popratnu dokumentaciju	10.000 do 1.000.000	3.000 do 100.000	3.000 do 900.000
Prekršaji vezani za potrebne isprave	2.000 do 500.000	1.000 do 50.000	1.000 do 100.000
Prekršaji vezani za robu	2.000 do 500.000	500 do 50.000	1.000 do 100.000
Prekršaji prema Uredbi o oslobodjenjima od plaćanja carina	3.000 do 1.000.000	1.000 do 100.000	3.000 do 900.000

Izvor:[2]

Još jedna mjera sankcije je i oduzimanje robe. Članom 81. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije određeno je da se:

- Svaka roba koja se pokušava unijeti ili iznijeti u vrijeme kada granični prijelaz nije otvoren
- Zaštićene životinje, gljive i biljke
- Motorna vozila
- Roba koja se pokušala sakriti i unijeti ili iznijeti preko graničnog prijelaza
- Roba uz koju nije bila podnijeta carinska deklaracija, a trebala je biti predmet jednog od carinskih postupaka
- Roba koja je pronađena kod fizičke osobe u posjedu, ili ju je fizička osoba prodala, kupila ili primila na dar, a navedena roba trebala je biti predmet prekršaja

Navedena roba može se oduzeti i ako nije u vlasništvu počinitelja prekršaja, kao i svako prijevozno ili prijenosno sredstvo koje je iskorišteno za prijenos ili prijevoz. Svaki carinski ured može naplatiti kaznu počinitelju kod kojeg se roba pronađena, a namijenjena je za oduzimanje. Vlasnik može svoju robu otkupiti uz plaćanje pune cijene robe i svih javnih davanja. Carinski ured može svaku robu zadržati pod svojim nadzorom i izdati odgovarajuću potvrdu dok se ne donese odluka prekršajnog postupka, no u opravdanom slučaju ako se položi jamstvo u visini vrijednosti robe, osoba ju može zadržati ali ju ne smije prodavati ili koristiti.

Carinski prekršaj se ne može pokrenuti kad proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja, a zastara se prekida radnjom nadležnog tijela koja se poduzima radi prekršajnog progona počinjenja zbog počinjenja prekršaja, a kada zastara prekine počinjenje i nova. Nakon isteka šest godina carinski se prekršaj ne može ponovno pokrenuti. Ako se u prvom stupnju prekršajnog postupka izrekla novčana kazna, u opravdanim situacijama, novčana kazna se može otplaćivati u obrocima do jedne godine. U slučaju preskoka jednog obroka, naplaćuje se ostatak duga u punom iznosu. Naplaćene svote novčanih kazni i svote dobivene prodajom oduzete robe ili svote naplaćene na ime vrijednosti takve robe nakon odbitka troškova, prihod su državnog prihoda Republike Hrvatske [2].

7. ZAKLJUČAK

Carina je oduvijek imala značajan udio u državnim prihodima, a nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, dolazi do svojevrsnih promjena. Iako su se ukinule granice između Republike Hrvatske i zemalja članica, te su carinske kontrole na granicama prijelazima ukinute, obujam posla carinskih djelatnika, prvenstveno što se tiče carinskih prekršaja, nije se uvelike promijenio. Prekršaji se i dalje događaju, no obzirom na veliki pomak u tehnologiji, robu je lakše pratiti kao što je i jednostavnije kontrolirati prijevoznike.

Špediter koji može biti pravna ili fizička osoba obavlja poslove organizacije prijevoza robe, carinskog zastupanja u domaćoj i međunarodnoj špediciji. Važno je da dobro koordinira sve poslove između pošiljatelja, primatelja i prijevoznika sa lukom, osiguravateljem i robnim terminalima kako do nepotrebnih problema ne bi došlo. Glavni poslovi kojima se bavi međunarodna špedicija obuhvaćaju tarifno – konjunkturane poslove i operativne poslove, te je špediter dužan navedene poslove obavljati savjesno i odgovorno.

Kako carina u svom općem značenju obuhvaća vrstu poreza ili naknade za uvoz ili izvoz robe iz inozemstva te na ino uvoženja domaće proizvodnje i dobara od stranih konkurencija, pojam carine ima dva značenja, financijsko i administrativno. Carina je svakako jedan od važnijih izvora državnih prihoda te se iz istog financiraju brojna javna dobra. Država od carine dobiva određene prihode koji se mogu iskoristiti za kupnju javnih dobara ili za smanjenje poreza. Tako se u osnovne pojmove o carinjenju robe ubrajaju carinski nadzor, provjera, tarifa, carinska vrijednost i slično.

Prekršaji su jedina djela carinsko-kaznene odgovornosti koja su opisana u carinskom zakonu te moraju propisno biti sankcionirana. Broj carinskih prekršaja smanjio se nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Kažnjivo je svako nezakonito unošenje ili iznošenje robe u carinski prostor preko granice prijelaza u nepropisano vrijeme, onemogućavanje pristupa carinskim djelatnicima do robe, ili prijevoznog sredstva koje treba pregledati. Također su jedni od češćih prekršaja kada osobe nezakonito žele unositi ili iznositi kulturna i prirodna dobra, ili motorna vozila. Fizičke ili pravne osobe vrlo često unose predaju carinskim djelatnicima krivu i nepotpunu deklaraciju, što je također jedan od najčešćih carinskih prekršaja.

Svaki carinski prekršaj mora biti kažnjen pravedno i prema uvjetima koje propisuje Carinski zakon, Carinski zakonik, Prekršajni zakon i ostale uredbe i propisi Republike

Hrvatske i Europske unije. Carinski službenici prema Prekršajnom zakonu mogu svaku kaznu ublažiti ili postrožiti uzimajući u obzir određene okolnosti.

Carinski prekršaji, vrlo vjerojatno, nikada neće biti iskorijenjeni do kraja, ali pristupom Republike Hrvatske Europskoj uniji, omogućeno je lakše praćenje svake robe, fizičke ili pravne osobe, te pravovremeno postupanje sa svakim prekršajem.

Literatura

1. Stankovi R., Šafran, M., Ivakovi , .: Špedicija i logisti ki procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010.
2. Zakon o provedbi carinskih propisa Europske unije, gledano 25. 07. 2015.
3. www.carina.hr, pregledano 29. 07. 2015.
4. <http://goo.gl/UAG1TG>, pogledano 26. 07. 2015.
5. Joki , T.: Carinski sustav carinski postupci i postupanja sa stranom i doma om robom, Zagreb 2007, Institut za javne informacije.
6. <http://goo.gl/JQbMI>, pregledano 30. 07. 2015.
7. <http://goo.gl/bs7erH>, pregledano 26. 07. 2015.
8. http://www.prometna-zona.com/spedicija/ata_carnet.jpg, pregledano 01. 08. 2015.
9. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_03_30_515.html, pregledano 29. 07. 2015.
10. http://www.carina.hr/e_carina/EORI.aspx, pregledano 18. 07. 2015.
11. http://www.hrvatski-izvoznici.hr/Cms_Data/Contents/hiz/Folders/dokumenti/~contents/GND2ARA95FCYP33U/2-intrastat-dzs-polances.pdf, pregledano 01. 08. 2015.
12. Mati , B.: Me unarodno poslovanje, Sinergija, Zagreb 2004. God.
13. Uredba (EEZ) br. 2913/92 od 12. Listopada 1992. O Carinskom zakoniku Zajednice – pro iš eni tekst, [ttp://www.carina.hr/Dokumenti/Propisi.aspx?i=14](http://www.carina.hr/Dokumenti/Propisi.aspx?i=14), pregledano 19. 07. 2015.
14. <http://www.zakon.hr/z/52/Prekr%C5%A1ajni-zakon> , pregledano 31. 07. 2015.

Popis kratica

EORI	Economic Operators Registration and Identification System	EORI sustav
EORI	Economic Operators Registration and Identification Number	EORI broj
FIATA	Federation internationale des associations de transitaires et assimilés International federation of freight forwarders associations	Meunarodni savez špediterskih udruženja
IATA	International air transport association	Meunarodna udruga za zračni prijevoz
IMO	International maritime organization	Meunarodna pomorska organizacija
IRU	International road transport union	Meunarodna transportna unija
UIC	International union of railways	Meunarodna željeznička unija
WTO	World trade organization	Svjetska trgovinska organizacija

Popis slika

Slika 1. TIR karnet Izvor: [6]	13
Slika 2. Jedinstvena carinska deklaracija Izvor: [5].....	14
Slika 3. Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe Izvor: [5]	15
Slika 4. Karnet ATA Izvor: [8].....	17

Popis tablica

Tablica 1. Carinska tarifa, [9]	10
Tablica 2. Propisana kazna za carinske prekršaje, [2].....	36